

Mijnbouwwet

Veld	Invulling	Toelichting
ID:	4	
Titel:	Mijnbouwwet	
Type:	Wet- en Regelgeving	
Dekking:	Nationaal	
Officiële naam:	Wet van 31 oktober 2002, houdende, regels met betrekking tot het onderzoek naar en het winnen van delfstoffen en met betrekking tot met de mijnbouw verwante activiteiten (Mijnbouwwet)	
Verwijzing:	Tekst van de Wet	
Begin-/eindjaar:	Datum aanname: 31/10/2002 Datum inwerkingtreding: 1/1/2003	De milieuregelgeving voor de exclusieve economische zone en veiligheidszones vervat in de Mijnbouwwet zal op termijn vervangen worden door de Omgevingswet. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Onderstaande informatie heeft betrekking op de tekst geldend op: 01/11/2024.
Verantwoordelijke minister:	Minister van EZ	
Status:	Vigerend	
Toepassingsgebied:	Territoriale zee, continentaal plat	
Kruisverwijzing:	<ul style="list-style-type: none"> • Mijnbouwbesluit • Omgevingswet • Convenant olie en gasreserves en opslag van stoffen 	
Uitvoerende wetgeving:	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit van 6 december 2002, houdende regels ter uitvoering van de Mijnbouwwet (Mijnbouwbesluit) • <i>Mijnbouwregeling</i> 	
Trefwoorden:	Offshore mijnbouw, kabels/buisleidingen, installaties, milieu/verontreiniging	

Essentie:

De Mijnbouwwet beoogt één overzichtelijk en helder kader te bieden voor een verantwoorde en doelmatige mijnbouw, zowel voor de mijnbouw die plaatsvindt binnen het Nederlands grondgebied inclusief de territoriale zee, als voor de mijnbouw die plaatsvindt op het continentaal plat. Het continentaal plat omvat het onder de Noordzee gelegen deel van de zeebodem en de ondergrond daarvan voorbij de buitengrens van de territoriale zee (zie artikel 1(c)). Door deze definitie van het continentaal plat vervalt de betekenis van de grens van 3 zeemijl voor mijnbouwactiviteiten, zoals gehanteerd in eerdere mijnwetgeving (de Mijnwet 1810, de Mijnwet 1903, de Wet opsporing delfstoffen en de Mijnwet continentaal plat), grotendeels. Deze grens heeft thans slechts betekenis voor afdrachten in verband met het opsporen en winnen van delfstoffen.

Mijnbouwspecifieke zaken worden op basis van deze Wet geregeld, terwijl andere (algemene) zaken zo veel mogelijk worden overgelaten aan bestaande generieke wetgeving. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn een aantal omgevingsrechtelijke bepalingen overgegaan naar deze wet. Dit betreft onder andere de oprichting van mijnbouwwerken in de EEZ en de instelling van veiligheidszones rond mijnbouwinstallaties.

De Mijnbouwwet is van toepassing op de winning en opsporing van delfstoffen en aardwarmte en het opslaan van stoffen beneden de oppervlakte van de aardbodem. Delfstoffen zijn gedefinieerd als “in de ondergrond aanwezige mineralen of substanties van organische oorsprong, in een aldaar langs natuurlijke weg ontstane concentratie of afzetting, in vaste, vloeibare of gasvormige toestand, met uitzondering van brongas, kalksteen, zand, klei, schelpen en mengsels daarvan” (artikel 1(a)). Aardwarmte is gedefinieerd als “in de ondergrond aanwezige warmte die aldaar langs natuurlijke weg is ontstaan” (artikel 1(b)). CO₂-opslagcomplex is gedefinieerd als “opslagvoorkomen voor CO₂ en de omringende geologische gebieden die een weerslag kunnen hebben op de algehele integriteit van de opslag en de veiligheid ervan” (artikel 1 (s)).

De Wet is, met bepaalde uitzonderingen, slechts van toepassing voor zover delfstoffen op een diepte van meer dan 100 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem aanwezig zijn. Dezelfde grens wordt gehanteerd ten aanzien van het opslaan van stoffen. Delfstoffen die zich op een geringere diepte bevinden vallen binnen het bereik van de Omgevingswet. De Wet is met betrekking tot aardwarmte slechts van toepassing voor zover deze op een diepte van meer dan 500 meter beneden de oppervlakte van de aardbodem aanwezig is (artikel 2).

De Mijnbouwwet bepaalt dat delfstoffen eigendom zijn van de staat. De eigendom van delfstoffen die met gebruikmaking van een winningsvergunning worden gewonnen, gaat door het winnen daarvan over op de vergunninghouder (artikel 3).

De overige bepalingen van de Wet voorzien hoofdzakelijk in algemene regels waaraan vergunningen of ontheffingen van vergunningen dienen te voldoen. Tevens voorziet de Wet in de mogelijkheid tot het stellen van nadere regels. De bevoegde instantie voor toepassing van de Wet is de Minister van EZ.

Hoofdstuk 2 van de Wet heeft betrekking op vergunningen voor het opsporen en winnen van delfstoffen. Hoofdstuk 2a van de Wet stelt regels ten aanzien van de toewijzing van zoekgebieden voor aardwarmte, startvergunningen voor aardwarmte en vervolgv vergunningen voor aardwarmte. Artikel 24b bepaalt dat het verboden is zonder een startvergunning aardwarmte of een vervolgv vergunning aardwarmte, aardwarmte op te sporen of te winnen. Hoofdstuk 3 van de Wet ziet op vergunningen voor het opslaan van stoffen en voor het opsporen van CO₂-opslagcomplexen. Het is verboden zonder een vergunning van de Minister van EZ delfstoffen en aardwarmte op te sporen of te winnen of stoffen op te slaan. Het verbod geldt niet voor bij AMvB omschreven categorieën. Hoofdstukken 2 en 3 geven aan onder welke omstandigheden een vergunning kan worden geweigerd en welke beperkingen en voorschriften aan vergunningen kunnen worden opgelegd. Tevens is aangegeven wat de procedure voor vergunningverlening is en de regels die van toepassing zijn op de wijziging, overdracht en intrekking van vergunningen.

Hoofdstuk 3a geeft de Minister van EZ de mogelijkheid om actief gebruik van vergunningen voor opsporing en winning van koolwaterstoffen in marginale velden op het Nederlands continentaal plat te stimuleren. De Minister stelt daartoe jaarlijks een inventarisatie op van gebieden waar in de voorafgaande twee kalenderjaren geen significante activiteiten hebben plaatsgevonden (artikel 32a). Voor de betreffende gebieden heeft de Minister de bevoegdheid gekregen om deze vergunningsgebieden te verkleinen (artikel 32b). Tot slot is bepaald welke gegevens worden vermeld in de beschikking omtrent de verkleining van een vergunningsgebied (artikel 32c). Zolang de partijen bij het op 31 augustus 2010 overeengekomen ‘Convenant ter bevordering van de opsporing en ontwikkeling van de olie- en gasreserves en de opslag van stoffen op het Nederlands deel van het continentaal plat’ actief uitvoering geven aan de bepalingen daaruit, zal de Minister geen gebruik maken van de wettelijke mogelijkheid voor gebiedsverkleining uit artikel 32b van de Wet.

Hoofdstuk 4 geeft regels ten aanzien van de zorg voor de goede uitvoering van activiteiten die onder de Wet vallen. De (laatste) houder van de vergunning dient alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs gevergd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de met gebruikmaking van de vergunning verrichte activiteiten:

- nadelige gevolgen voor het milieu worden veroorzaakt;
- schade door bodembeweging wordt veroorzaakt;
- de veiligheid wordt geschaad; of
- het belang van een planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen of aardwarmte wordt geschaad (artikel 33).

Het winnen van delfstoffen en aardwarmte en het opslaan van stoffen dient te geschieden in overeenstemming met een (winnings)plan, dat instemming van de Minister van EZ behoeft (artikel 34). Hoofdstuk 4 geeft aan welke onderwerpen in een plan aan de orde dienen te komen en op welke gronden de Minister instemming met een plan kan weigeren. Hoofdstuk 4 geeft aan welke nadere regels de Minister van EZ kan stellen ten aanzien van de in dit Hoofdstuk aan de orde zijnde zaken.

Niet meer in gebruik zijnde installaties dienen te worden verwijderd (artikel 44). De Minister van EZ kan de verplichting tot verwijdering beperken tot een door hem te bepalen diepte beneden de bodem van een oppervlaktewater. De Minister kan bepalen dat een op of in het continentaal plat gelegen kabel of pijplijn, gebruikt voor het opsporen of winnen van delfstoffen of aardwarmte of het opslaan van stoffen, na het gebruik dient te worden verwijderd (artikel 45). De bepalingen over de verwijdering van installaties zullen worden gewijzigd na de inwerkingtreding van de Wet van 27 januari 2021 tot wijziging van de Mijnbouwwet. Deze wijzigingen hebben tot doel te voorkomen dat de olie- en gasinfrastructuur voortijdig wordt ontmanteld en verwijderd. Enerzijds voorkomt dit de te snelle afname van de gaswinning en anderzijds dat deze infrastructuur op zee niet meer kan worden ingezet voor vormen van duurzame energie,

Hoofdstuk 5 van de Wet heeft betrekking op financiële bepalingen. Hoofdstuk 6 van de Wet ziet op een aantal publieke lichamen die betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet. Hoofdstuk 7 van de Wet bevat rapportageverplichtingen en hoofdstuk 8 heeft betrekking op toezicht en handhaving. Hoofdstuk 9 ziet op het Waarborgfonds mijnbouwschade en hoofdstuk 9a op de coördinatie van de aanleg of uitbreiding van mijnbouwwerken en pijpleidingen voor de winning van koolwaterstoffen en de opslag van stoffen. Hoofdstuk 10 heeft betrekking op rechtsbescherming.

De Mijnbouwwet is uitgewerkt in het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling.